

Praktiska Sverige AB

Rektorn vid Praktiska Skellefteå

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Praktiska Skellefteå i Skellefteå kommun

Tillsyn i Praktiska Skellefteå

Skolinspektionen genomför under 2012 och 2013 tillsyn i 44 gymnasieskolor som har Praktiska Sverige AB som huvudman. Praktiska Skellefteå besöktes av Skolinspektionen den 27 och 28 februari 2013.

Fakta om skolan

Huvudman för Praktiska Skellefteå är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Skolan följer läroplanen för gymnasieskolan, Lgy 11 (årskurs 1 och 2) samt läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94 (årskurs 3).

Praktiska Skellefteå har 74 elever vid tillsynsbesöket den 27 och 28 februari 2013. I årskurs 3 deltar 8 elever i försöksverksamheten med lärlingsutbildning. Ingen elev i årskurs 1 och 2 går gymnasial lärlingsutbildning. Eleverna är folkbokförda i Skellefteå och omkringliggande kommuner.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Skellefteå kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Skellefteå kommun har svarat att de under 2011/12 upprättat rutiner för överlämnande av betygshandlingar till kommunen men inte utnyttjat sin rätt till insyn i verksamheten.

Verksamheten vid Praktiska Skellefteå startade läsåret 2009/10 och omfattar följande utbildningar läsåret 2012/13.

Årskurs 1 och 2:

- Det nationella bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna husbyggnad, anläggningsfordon, mark- och anläggning, måleri samt plåtslageri.
- Det nationella fordons- och transportprogrammet med inriktningarna godshantering, personbil, karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner samt transport.
- Det nationella handels- och administrationsprogrammet med inriktning administrativ service samt handel och service.
- Det nationella el- och energiprogrammet med inriktningarna automation, dator och kommunikationsteknik, energiteknik samt elteknik.
- Det nationella hotell och turismprogrammet med inriktningen turism och resor.

- Det nationella vård- och omsorgsprogrammet
Årskurs 3:
- Specialutformat program närliggande byggprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till byggprogrammet.
- Specialutformat program närliggande elprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till elprogrammet.
- Specialutformat program närliggande fordonsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till fordonsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande handelsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till handels- och administrationsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande hantverksprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till hantverksprogrammet.

Skolan har även godkännande för det nationella VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningarna fastighet, kyl- och värmepumpsteknik, ventilations- teknik samt VVS, det nationella handels- och administrationsprogrammet med inriktning administrativ service samt handel och service. Skolan bedriver dock ingen utbildning på dessa program.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets offentliga statistik för läsåret 2011/12 framgår att den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet är 11,5 för avgångseleverna år 2012. Betygsgenomsnittet för samtliga utbildningar i riket är 14,0. Vid Praktiska Skellefteå är det få elever vid respektive program. En närmare granskning av betygsresultat per program är inte möjlig eftersom Skolverkets statistik inte innehåller sådana uppgifter om uppgiften baseras på färre än 10 elever.

Av Skolverkets offentliga statistik för läsåret 2011/12 framgår att, av de elever som erhållit slutbetyg, har samtliga nått minst betyget Godkänt (G) i sex av de 12 kurser som redovisas i statistiken. Andelen elever som nått grundläggande universitets- och högskolebehörighet är 95 procent.

Av skolans egen statistik för läsåret 2011/12 framgår att andelen avgångselever som erhållit minst betyget Godkänt (G) i samtliga kurser var 40 procent.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten vid Praktiska Skellefteå är låga. År 2012 var det 60 procent av eleverna vid skolan som inte nådde målen i samtliga kurser som ingår i utbildningen. Den genomsnittliga betygspoängen är dessutom låg.

Skolinspektionens tillsyn visar att skolan har problem med bristande studiero. Skälet anges delvis vara kopplat till skolans lokaler, men också till att lärarna inte alltid förmår skapa ett gott studieklimat i klassrummen. Lärarna har vidtagit vissa åtgärder för att försöka komma tillrätta med problemen i klassrummen, bland annat har vissa grupper delats in i mindre gruppstorlekar vilket till viss del minskat problemen med bristande studiero, men inte kommit till rätta med situationen helt.

Många av skolans elever saknar kunskap om examensmål och mål i ämnesplanerna samt läroplanens övriga mål. Praktiska Skellefteå måste därför bli bättre på att klargöra vilka mål utbildningen har. Det är även viktigt att de examensmål som finns för varje program är utgångspunkt för planeringen av all utbildning och undervisning på programmet. I detta ingår att lärarna måste samverka för att utbildningens olika delar ska hänga samman och bilda en helhet.

Tillsynen visar att det finns brister på flera områden som är viktiga för elevernas måluppfyllelse. Förutom de brister som ovan berörts behöver skolans kvalitetsarbete utvecklas. Rektorn och lärarna måste analysera skolans resultat på en övergripande nivå och dra slutsatser av detta samt bedriva ett kontinuerligt arbete där resultaten utvärderas, arbetssätten ifrågasätts och nya metoder prövas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 december 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen/programmålen för respektive program.
- Se till att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen

Motivering

Enligt läroplanen ska rektorn och lärarna klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever har. Att eleverna får sådan information är en förutsättning för att eleverna ska kunna ta ansvar för sina studieresultat och utöva inflytande över utbildningen.

Undervisning för elever i gymnasieskolan ska ske mot de examensmål som finns för varje nationellt program. För elever som påbörjat sin utbildning i gymnasieskolan före 1 juli 2011 ska undervisningen istället ske mot de programmål som gäller för dem. Enligt läroplanen ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen.

Intervjuer med elever och lärare visade att det finns brister i skolans arbete med att klargöra målen för utbildningen och i vilken utsträckning undervisningen utgår från examensmål och ämnesplaner (för elever i årskurs 3 - program mål och kursplaner). De elever Skolinspektionen möter känner i huvudsak inte till läroplanens mål. Eleverna vet exempelvis inte att de ska ges ett reellt inflytande på såväl innehåll som former i undervisningen. Av intervjuerna med de olika elevgrupperna framgår att en del elever är informerade om sin utbildning medan andra inte vet vilken utbildning de går på och vad som gäller för den. Exempelvis vet flera av eleverna i årskurs 3 inte om att de går en lärlingsutbildning. Vidare framgår av intervjuer och samtal med elever att de inte vet att det finns examensmål respektive programmål. Inte någon av de elever Skolinspektionen samtalat med känner till att examensmålen/programmålen ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen i samtliga ämnen.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att personalen på skolan inte gemensamt har kommit fram till hur arbetet med att förverkliga examensmålen/programmålen ska bedrivas. I intervjuerna framkommer inte något exempel på att lärarna har samverkat för att eleverna ska ges möjlighet att nå examensmålen. Lärarna uppger vidare i intervjuerna att de visserligen informerar om målen i de enskilda kurserna men att de sällan ger information kring examensmål/programmål till eleverna.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete med undervisning och lärande. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 11 §, 16 kap. 6 och 21 §§ skollagen, Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper och 1 kap. 4 och 6 §§ 1992 års gymnasieförordning

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Ange utformningen av elevernas inflytande i planeringen av verksamheten.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att eleverna ska få ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planering av verksamheten.

Som tidigare nämnts känner eleverna på skolan överlag inte till läroplanens mål om att de ska ges ett reellt inflytande på såväl innehåll som former i utbildningen. Intervjuerna med lärare och elever vid Praktiska Skellefteå visar också att det skiljer sig mellan lärarna i vilken utsträckning eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och genomförande. Exempel som någon elev nämner på inflytande handlar om att läraren försöker fånga upp vad eleverna är intresserade av. Dock uttrycker de flesta elever att undervisningen och lärandet i huvudsak planeras och styrs av lärarna utan att eleverna medverkar.

Av intervjuer med elever och lärare framgår att skolan inte har någon uttalad gemensam strategi för hur eleverna ska få ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Av lärarintervjuerna framgår också att det inte heller, på skolan, finns en gemensam diskussion om elevinfly-

tandet. Vidare framgår av samtal med rektorn och av skolans dokumentation att utformningen av inflytandet inte anges i planeringen av verksamheten.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att eleverna inte ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Dessutom anges inte den närmare utformningen av inflytandet i planeringen av verksamheten. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande /9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Kartlägga elevernas studiero på skolan, analysera resultaten av kartläggningen samt identifiera och vidta konkreta åtgärder för att tillförsäkra eleverna en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Se till att skolans plan mot kränkande behandling är implementerad i skolans verksamhet.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska också se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen även att planen ska vara daterad och att den upprättas årligen, och inte endast revideras.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektor och lärare får vidta de omedelbara åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Vid intervjun med lärarna framkom att skolan har problem med bristande studiero, särskilt i de gymnasiegemensamma ämnena. Lärarna uppger att de har vidtagit vissa åtgärder för att komma tillrätta med problemet med bristande studiero. Till exempel har lärarna i vissa ämnen delat upp eleverna i mindre grupper, enligt lärarna har detta minskat problemen men inte löst dem. Lärarna uppger vidare att skolans lokaler också är en bidragande orsak till problemen med studieron. Det är enligt lärarna lyhört mellan klassrummen och trångt i korridorerna vilket skapar en stökig miljö. Av intervjuerna med eleverna framkommer i allt väsentligt samma sak som under lärarintervjun. Eleverna upplever sin studiesituation som rörig, pratig och skrikig. Någon elev uppgav att det inte alls fungerade att bedriva studier i skolans lokaler på grund av bristande studiero.

De flesta eleverna vid Praktiska Skellefteå går utbildningar som alla innehåller utbildning förlagd till olika arbetsplatser utanför skolan. Dessa arbetsplatser utgör en väsentlig del av skolans arbetsmiljö. Av skolans "plan mot kränkande behandling" framgår att det genom kartläggning har framkommit behov av förebyggande åtgärder mot kränkande behandling i samband med elevernas lärande på arbetsplatser. Planen innehåller också konkreta och målinriktade åtgärder som ska genomföras på varje arbetsplats under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Av intervjuer med elever, handledare, lärare och besök på arbetsplatser framgår att de förebyggande åtgärder som anges i planen inte genomförts på alla arbetsplatser. Intervjuer med lärarna visar att planen inte är ett levande instrument för skolans arbete mot kränkande behandling. Av intervjuer med elever vid skolan framgår att det finns många elever som inte känner till planen och dess innehåll.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans plan mot kränkande behandling inte fullt ut är implementerad samt att eleverna inte tillförsäkras studiero. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3, 6 §§, 6 kap. 7, 8 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att det vid utredningen sker samråd med elevhälsan.
- Ge eleverna det särskilda stöd de behöver.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vid Praktiska Skellefteå tillämpas rutiner som ska säkerställa att elever som kan befaras inte nå kunskapskraven som minst ska uppnås uppmärksammas, att det görs en utredning för dessa elever samt att åtgärdsprogram utarbetas om eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd. Intervjuer med rektorn och personalen vid skolan visar att rektorn blir informerad och fattar beslut om utredning när elever riskerar att inte nå målen. Vidare framkommer det vid intervjuerna med lärarna en osäkerhet om hur utredningen inför utarbetande av åtgärdsprogram ska genomföras. Vissa lärare beskriver att utredningen genomförs tillsammans med skolsköterskan medan andra lärare genomför utredningarna ensamma. Lärarna uttrycker vidare att de saknar en specialpedagog att samråda med vid exempelvis utredning av elevernas inlärningssvårigheter då denna kompetens inte alltid finns tillgänglig. Eftersom det finns brister i hur utredningen genomförs, speciellt vad gäller samråd med elevhälsan, inför beslut om särskilt stöd kan det resultera i att eleverna inte alltid får det särskilda stöd de behöver och har rätt till.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Det är rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skolan följer upp kunskapsresultat som exempelvis "genomsnittlig betygspoäng för samtliga avgångselever med slutbetyg" samt andel "avgångselever med samlat betygsdokument", samt andel "avgångselever med minst betyget Godkänt (G) i samtliga kurser". Skolan följer också upp resultat vid nationella kursprov. Det finns dock i skolans dokumenterade kvalitetsarbete ingen systematisk jämförande analys av kunskapsresultat mellan program, enskilda kurser, mellan elevgrupper eller för skolan som helhet. Vid lärarintervjuerna framkom att lärarna diskuterat skolans genomsnittliga betygspoäng, men diskussionerna har stannat där. I skolans dokumenterade kvalitetsarbete anges vissa åtgärder för att förbättra skolans resultat. Åtgärderna handlar snarare om att diskutera resultaten än att vidta konkreta åtgärder som identifierats genom en analys av skolans samlade kunskapsresultat. Skolan bedriver således inte ett systematiskt kvalitetsarbete där man med utgångspunkt i exempelvis kunskapsresultaten systematiskt granskar verksamheten, utvärderar och jämför resultat samt prövar nya metoder i syfte att förbättra kunskapsresultaten.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan inte motsvarar författningarnas krav. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Organisera och använd elevhälsan så att den ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav att vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

I skollagen anges att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska, psykosociala ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att elevhälsan utformas så att elever i behov av särskilt stöd eller andra stödåtgärder får det.

Praktiska Skellefteå har formellt sett tillgång till samtliga föreskrivna kompetenser inom elevhälsan. Av intervjuer med elevhälsan på Skellefteå Praktiska framkommer att skolans specialpedagog också är enhetschef för elevhälsan centralt inom koncernen. Detta innebär att specialpedagogen endast i begränsad omfattning finns tillgänglig på skolan. Specialpedagogen uppger i intervju att hon bedömer att det bör finnas en person med specialpedagogisk kompetens på skolan i större omfattning än vad som finns i dag. Denna uppfattning bekräftas av lärarna som uppger att behovet av elevhälsa är mycket större än de resurser skolan har.

Vidare framkommer det vid intervjun med representanter för elevhälsan att det förebyggande hälsofrämjande arbetet på skolan blir eftersatt på grund av att all tid går åt till att stödja av elevernas lärande. Till exempel uppger skolsköterskan att hon knappt har tid till ett förebyggande hälsofrämjande arbete alls.

Vid Praktiska Skellefteå är kunskapsresultaten låga och studiemiljön inte alltid präglas av studiero. Det är därför särskilt angeläget att elevhälsans kompetenser används och att huvudmannen organiserar tillgången till elevhälsa på ett sådant sätt att den ges förutsättningar att uppfylla funktionen att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionens samlade bild, utifrån intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan, är att elevhälsan inte ges förutsättningar att uppfylla sitt uppdrag enligt skollagen. Det bedrivs inget förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans elevhälsa inte utgör ett verktyg i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete eller i skolans arbete med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Rektorn måste besluta om förläggningen av kurser till arbetsplatser och om hur fördelningen av denna förläggning ska göras över läsåren
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Rektors beslut om förläggning av kurser till arbetsplatser

Rektorn ska, enligt gymnasieförordningen, besluta om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåret ska göras.

Av intervju med rektorn och dokumentstudier framgår att rektorn vid Praktiska Skellefteå inte har, för de utbildningar där arbetsplatsförlagt lärande ingår, fattat beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och därmed inte heller om hur fördelningen över läsåren ska vara.

Tillgång till Skolbibliotek

Elever i gymnasieskolan ska enligt skollagen ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s 284) en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Vid Praktiska Skellefteå finns ett litet rum benämnt bibliotek. Det är enligt rektorn och personal under uppbyggnad och är utrustat med skönlitteratur och viss facklitteratur. Rektorn uppgav vidare i intervjun att han anser att skolans bibliotek uppfyller kraven på ett skolbibliotek. Av intervjuer med elever och personal framgår dock att skolan i nuläget saknar ett skolbibliotek som bildar en gemensam resurs av medier och information och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med att stödja elevernas lärande. Vid elevintervjuerna framkommer att eleverna uppfattar biblioteket som ett grupprum och att de i princip aldrig lånat eller använt litteraturen som finns där, varken i sitt eget arbete eller inom ramen för undervisningen.

Sammanfattningsvis framgår av utredningen att utbildningskontrakt inte upprättas i enlighet med författningarnas krav och att rektorn inte för alla utbildningar beslutar om hur förläggning och fördelning av kurser till arbetsplatser över läsåren ska göras. Dessutom har skolans elever inte tillgång till ett skolbibliotek. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 36 § samt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjuristen Ingrid Brännare deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Mathias Ljungström
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen/huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se/Tillsyn.